

Església de Santa Coloma

Poble	Santa Coloma
Parròquia	Andorra la Vella
Adreça	Carrer Major, s/n
Tipus de bé:	Església
Estil	Preromànic / romànic
Datació	Segles IX-XII
Secció a l'inventari general	Primera, béns d'interès cultural
Classificació	Monument
Data protecció	2003-07-16

Descripció Església d'origen preromànic aixecada en un moment indeterminat anterior al segle IX, situada en el nucli de població de Santa Coloma, que en algun moment de l'edat mitjana apareix com a parròquia. Al llarg del temps ha estat objecte de diverses reformes que li han anat atorgant l'aspecte actual. L'església actual és de planta rectangular, absis quadrat, coberta a dues aigües, porta oberta al sud, campanar de torre i porxo adossat al mur sud. Els murs s'aixequen amb pedres d'esquist i granit de mida mitjana i petita, treballades, disposades més o menys a trencajunts i lligades amb morter de calç. En el cas de la nau, però, l'obra de fàbrica és de tipus mixt; és a dir, a cada certa alçada de mur hi ha un arrasament o igualament amb bigues de fusta a manera de verdugada. En el campanar, de quatre nivells de finestres geminades, destaca el tractament exterior del mur decorat amb frisos de tres, cinc i sis arcuacions cegues entre lesenes angulars que es fan més evidents als dos nivells superiors. Al capdamunt de les dues lesenes que emmarquen la finestra del darrer nivell de la façana sud, hi ha respectivament un cap esculpit en un carreu de travertí. Aquests caps es caracteritzen per tenir una barbeta més o menys prominent, que podria tractar-se de la representació d'una barba llarga. El porxo s'adossa a la façana sud i al campanar, i està destinat, entre altres funcions, a zona privilegiada d'enterrament.

L'interior de la nau està il·luminat per quatre finestres obertes al mur sud i una oberta al mur oest. L'absis està il·luminat per dues finestres obertes una al mur sud i l'altra al mur est. La separació entre la nau i l'absis, evident pel probable desnivell entre ambdós espais, s'accentua per l'existència d'un petit arc triomfal. Aquesta obertura està coberta amb un arc de mig punt ultrapassat que es recolza sobre uns muntants avançats. De la coberta inicial, també a una aigua i més baixa que l'actual, només es conserven els forats de les bigues al mur sud per sota de les quatre finestres d'esqueixada senzilla preromàniques.

En un moment indeterminat del segle XII es realitza una primera gran reforma de l'edifici. Entre els segles XIII i XVII es duen a terme petites obres de manteniment encaminades a millorar les condicions d'ús de l'edifici. Passat l'any 1730 es tapen les finestres del campanar per reduir el corrent d'aire a l'interior de la nau. Entre els anys 1740 i 1749 es porta a terme una segona gran reforma interior de l'espai arquitectònic. Entre els anys 1741 i 1749 es realitza el retaule dedicat a santa Coloma. Al principi del segle XX es realitzen petites obres de manteniment de la nau. En un moment lleugerament anterior a l'any 1926 s'arrenquen les pintures murals romàniques de l'absis. Entre els anys 1933 i 1934, l'arquitecte Cèsar Martinell restaura l'interior i l'exterior de la nau, consolida l'estructura del campanar i, al mateix temps, descobreix i restaura els fragments actuals de pintura mural romànica de l'interior de la nau. Entre els anys 1976 i 1977 es realitza una segona campanya de restauració encaminada a recuperar la imatge original de l'edifici. Durant els anys vuitanta l'Àrea d'Inventari i Conservació realitza diverses campanyes de restauració.

A l'interior es conserven fragments de pintures murals d'època romànica, amb la temàtica de l'anyell místic. També es conserva una talla romànica de la marededéu i l'esmentat retaule barroc dedicat a santa Coloma.

L'any 2007 es van recuperar les pintures murals romàniques de l'absis, que actualment estan conservades en un altre espai. Aquestes consisteixen en una representació del Crist en majestat i el col·legi apostòlic.

Decret de declaració de l'entorn de protecció

Decret de modificació de l'entorn de protecció